

รู้จักและจัดการกับชื่อผู้ใช้งาน (User) ของระบบฐานข้อมูล

ในระบบฐานข้อมูลทั่วไปรวมถึงระบบฐานข้อมูล Oracle ด้วยนั้นการที่ผู้อ่านหรือใครก็ตามจะสามารถใช้งานระบบฐานข้อมูลได้สิ่งที่จะต้องรู้คือชื่อผู้ใช้งานบนระบบฐานข้อมูล เพราะในการเข้าใช้ระบบฐานข้อมูลไม่ว่าจะเป็นระบบฐานข้อมูลยี่ห้อใดก็ตามสิ่งที่เป็นด่านแรกในการเข้าใช้งานได้คือต้องมีการยืนยันตัวตนของผู้เข้าใช้ต่อระบบฐานข้อมูล หรือที่เรียกกันว่า Database Authentication ในการยืนยันตนแบบนี้ผู้ที่เข้าใช้ระบบฐานข้อมูลต้องมีชื่อผู้ใช้ (User) และรหัสผ่าน (Password) ที่มีการจัดเก็บอยู่บนระบบฐานข้อมูล

ในที่นี้ผู้อ่านสามารถใช้ชื่อผู้ใช้ที่มีการสร้างให้แบบอัตโนมัติจากการติดตั้งระบบฐานข้อมูล Oracle ที่ผ่านมาได้ แต่ก่อนอื่นมาดูก่อนว่ามีชนิดของชื่อผู้ใช้ที่สร้างไว้ให้กี่แบบกัน คำตอบก็คือมีสองแบบหลักๆ คือ

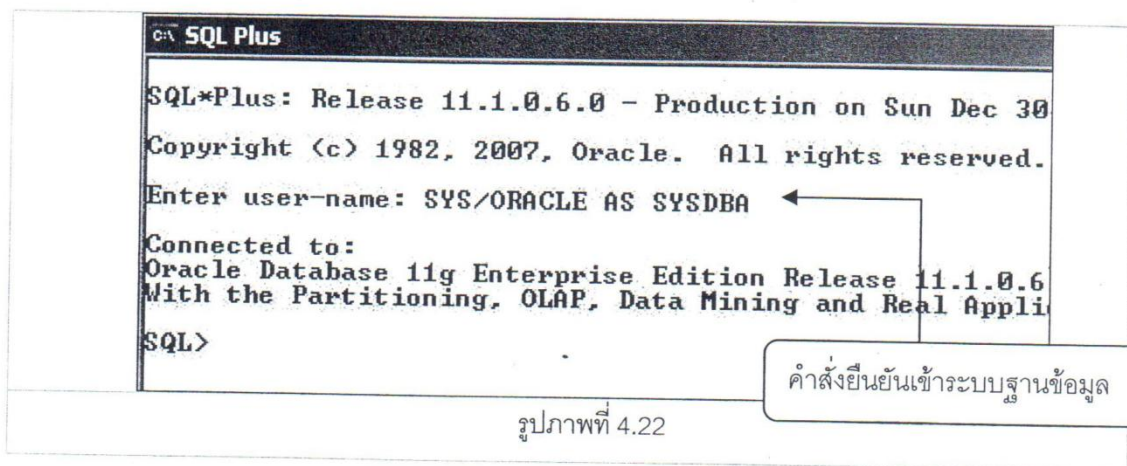
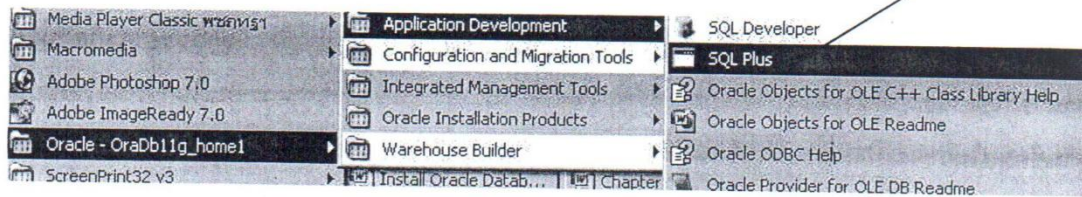
- ชื่อผู้ใช้ระดับบริหารของระบบฐานข้อมูล ได้แก่ชื่อผู้ใช้ SYS และ SYSTEM
- ชื่อของผู้ใช้ทั่วไปของระบบฐานข้อมูล ได้แก่ชื่อผู้ใช้ SCOTT และ HR เป็นต้น

สำหรับหนังสือเล่มนี้จะขอใช้ชื่อผู้ใช้ SCOTT และ HR เป็นหลักในการยืนยันตนเข้าใช้งานระบบฐานข้อมูลที่ติดตั้งไว้ โดยเมื่อสามารถเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลด้วยชื่อผู้ใช้เหล่านี้แล้ว ก็จะสามารถใช้ข้อมูลตัวอย่างของชื่อผู้ใช้เหล่านี้ได้ทันที แต่โดยปกติแล้วชื่อของผู้ใช้ทั่วไปทั้ง SCOTT และ HR นั้นหลังจากที่ถูกสร้างขึ้นมาก็ยังไม่สามารถให้ยืนยันตนเข้าระบบฐานข้อมูลได้ทันทีเพราะยังถูก Lock เอาไว้อยู่ ดังนั้นจึงต้องมีการปลด Lock โดยผู้ที่ทำได้คือผู้ใช้ระดับบริหารของระบบฐานข้อมูลนั่นเอง โดยการปลด Lock ให้แก่ชื่อผู้ใช้ใดก็ตามต้องมีการกำหนดรหัสผ่านใหม่ให้ผู้ใช้ นั้นด้วย ดังนั้นในปฏิบัติการที่ 4.3 จะเป็นการปลด Lock ให้กับทั้ง SCOTT และ HR รวมถึงการเปลี่ยนรหัสผ่านด้วย

ปฏิบัติการที่ 4.3 การปลด Lock และเปลี่ยนรหัสผ่านให้กับชื่อผู้ใช้

- ขั้นแรกให้เปิดหน้าจอโปรแกรมที่ชื่อว่า SQL Plus ขึ้นมา จากนั้นให้ยืนยันตนเข้าใช้ระบบฐานข้อมูล Oracle ด้วยการใส่ชื่อผู้ใช้ระดับบริหารที่ชื่อ SYS

เรียกโปรแกรมชื่อ SQL Plus

รูปภาพที่ 4.22

การที่ผู้เขียนใช้คำสั่ง SYS/ORACLE AS SYSDBA นั้นหมายความว่ากำลังยืนยันตนเข้าระบบฐานข้อมูลด้วยผู้ใช้ชื่อ SYS ที่มีรหัสผ่านเป็น ORACLE ซึ่งผู้เขียนระบุไว้ตอนที่ติดตั้งระบบฐานข้อมูล ส่วนคำว่า AS SYSDBA เป็นการบอกถึงสิทธิ์ในการเข้าใช้ระบบฐานข้อมูล ในกรณีที่ผู้อ่านไม่ได้ใช้รหัสผ่าน همینผู้เขียนก็ขอให้เปลี่ยนรหัสผ่านจาก ORACLE ไปเป็นรหัสผ่านที่ผู้อ่านได้ระบุไว้ตอนติดตั้ง (ในกรณีที่ผู้อ่านท่านใดพบข้อความ Error แสดงขึ้นมาบนหน้าจอ อาจเป็นไปได้จากเรื่องของรหัสผ่าน ให้ใช้ตัวอักษรใหญ่เล็กให้ตรงกับตอนที่ตั้งรหัสผ่านด้วย เช่น ผู้เขียนใช้รหัสผ่านเป็น ORACLE ซึ่งเป็นตัวอักษรใหญ่ทั้งหมด)

- ตอนนี้ให้ทำการปลด Lock และเปลี่ยนรหัสผ่านของผู้ใช้ที่ชื่อว่า SCOTT และ HR ตามลำดับ สำหรับคำสั่งที่ใช้นั้นได้แก่

The screenshot shows a SQL*Plus session with the following text:

```

c:\ SQL Plus

SQL*Plus: Release 11.1.0.6.0 - Production on
Copyright (c) 1982, 2007, Oracle. All right
Enter user-name: SYS/ORACLE AS SYSDBA

Connected to:
Oracle Database 11g Enterprise Edition Relea
With the Partitioning, OLAP, Data Mining and

SQL> ALTER USER SCOTT ACCOUNT UNLOCK;
User altered.

SQL> ALTER USER SCOTT IDENTIFIED BY TIGER;
User altered.

SQL>
  
```

Diagram labels with arrows pointing to the terminal:

- การปลด Lock ให้กับ SCOTT (points to the first command)
- การเปลี่ยน Password ให้กับ SCOTT (points to the second command)

รูปภาพที่ 4.23

คำสั่งข้างต้นมีการกำหนดรหัสผ่านใหม่ให้ SCOTT เป็น TIGER ซึ่งใช้ตัวอักษรตัวใหญ่นั้นเวลาใช้งานผู้อ่านต้องป้อนรหัสผ่านเป็นตัวอักษรตัวใหญ่ เพราะระบบฐานข้อมูล Oracle 11g ที่ใช้อยู่นี้มีการใช้รหัสผ่านในรูปแบบที่เรียกว่า Case Sensitive

- ถัดไปก็จะทำเช่นเดียวกันอีกครั้ง คือการปลด Lock และเปลี่ยนรหัสผ่านของผู้ใช้ที่ชื่อว่า HR ซึ่งจะขอตั้งรหัสผ่านให้ HR เป็น ORACLE โดยใช้ตัวอักษรตัวใหญ่ สำหรับผู้อ่านจะใช้รหัสผ่านอื่นต่างไปจากนี้ก็ได้อ แต่เพื่อความสะดวกขอให้เป็น ORACLE ก็น่าจะจำได้ง่าย

The screenshot shows a SQL*Plus session with the following text:

```

SQL> ALTER USER SCOTT ACCOUNT UNLOCK;
User altered.

SQL> ALTER USER SCOTT IDENTIFIED BY TIGER;
User altered.

SQL> ALTER USER HR ACCOUNT UNLOCK;
User altered.

SQL> ALTER USER HR IDENTIFIED BY ORACLE;
User altered.
  
```

Diagram labels with arrows pointing to the terminal:

- การปลด Lock ให้กับ HR (points to the third command)
- การเปลี่ยน Password ให้กับ HR (points to the fourth command)

รูปภาพที่ 4.24

- ตอนนี้ผู้อ่านสามารถออกจากหน้าจอของโปรแกรม SQL Plus ได้โดยการใช้คำสั่ง EXIT จะเป็น การปิดการทำงานของโปรแกรม SQL Plus นั่นเอง

ถึงตอนนี้ผู้อ่านหลายคนคงได้ติดตั้งระบบฐานข้อมูล Oracle ลงในเครื่องกันเสร็จหมดแล้ว ในบท ถัดไปผู้เขียนจะขอพูดถึงรายละเอียดของโปรแกรม SQL Plus ที่ได้ใช้กันไปบ้างแล้วในบทนี้ รวมไปถึง โปรแกรมตัวใหม่ที่ชื่อว่า Oracle SQL Developer ซึ่งมีมาให้จากการติดตั้งระบบฐานข้อมูล Oracle ว่า นำไปใช้งานอะไร นอกจากนั้นจะมีการพูดถึงความหมายของภาษาที่ใช้งานกับระบบฐานข้อมูล ซึ่งคือภาษา SQL นั่นเอง ถ้าผู้อ่านหลายคนรู้สึกว่ายากก็อาจจะพักก่อนก็ได้ เพราะเมื่อผู้อ่านปิดเครื่องและเปิดขึ้นมา ใหม่ก็ยังสารถใช้งานระบบฐานข้อมูล Oracle ต่อได้ทันที